

RIKSDAGENS SVAR 200/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om högsta förvaltningsdomstolen samt om högsta förvaltningsdomstolens sakkunnigledamöter

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om högsta förvaltningsdomstolen samt om högsta förvaltningsdomstolens sakkunnigledamöter (RP 201/2006 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 18/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om högsta förvaltningsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Högsta förvaltningsdomstolens uppgifter

1 §

Den högsta domsrätten i förvaltningsprocessuella ärenden utövas av högsta förvaltningsdomstolen.

Högsta förvaltningsdomstolen övervakar rättsskipningen inom sitt behörighetsområde.

2 §

Vid högsta förvaltningsdomstolen behandlas som rättskipningsärenden ärenden som gäller sökande av ändring eller extraordinärt ändringssökande och som enligt vad som föreskrivs någon annanstans i lag hör till högsta förvaltningsdomstolens behörighet.

Om högsta förvaltningsdomstolen anser att besvär gäller en fråga vars avgörande huvudsak-

ligen är beroende av en prövning av beslutets eller åtgärdens ändamålsenlighet, skall ärendet till denna del överföras till statsrådet för avgörande.

3 §

Högsta förvaltningsdomstolen skall dessutom

- 1) avge i 77 § i grundlagen avsedda utlåtanden om lagar som tillställs republikens president för stadfästelse,

- 2) behandla andra till rättsvården hörande ärenden som enligt vad som särskilt föreskrivs ankommer på den,

- 3) behandla justitieförvaltningsärenden enligt vad som särskilt föreskrivs.

4 §

Högsta förvaltningsdomstolen avger på begäran utlåtanden till statsrådet i lagstiftningsfrågor.

Högsta förvaltningsdomstolen kan göra framställningar hos statsrådet om vidtagande av lagstiftningsåtgärder.

2 kap.

Avgörande av ärenden

5 §

Rättskipningsärendena handläggs och avgörs vid plenum eller vid sammanträde i en annan sammansättning vid avgörande i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

Högsta förvaltningsdomstolen kan vara uppdelad på avdelningar när den behandlar rättskipningsärenden.

6 §

I rättskipningsärenden är högsta förvaltningsdomstolen domför med fem ledamöter, om inte någon annan sammansättning föreskrivs i lag.

Högsta förvaltningsdomstolen är domför även med tre ledamöter när den behandlar och avgör

- 1) ärenden som gäller besvärstillstånd och yrkanden som har samband med dem,
- 2) ansöknings- eller besvärärenden som gäller verkställighetsförbud eller avbrytande av verkställighet eller något annat förordnande om verkställigheten,
- 3) ärenden som gäller rättshjälp,
- 4) ärenden som gäller rättegångens offentlighet i högsta förvaltningsdomstolen,
- 5) ärenden i vilka besvären eller ansökan har återtagits eller i vilka det är fråga om huruvida ändring har sökts inom föreskriven tid eller med iakttagande av föreskriven form eller trots besvärshöjningsförbud samt yrkanden som har samband med sådana ärenden, samt
- 6) ärenden som gäller extraordinärt ändringsökande, om ansökan enhälligt avslås eller avvisas, och yrkanden som har samband med sådana ärenden.

I de fall som avses ovan i 2 mom. kan ärendet behandlas och avgöras utan de sakkunnigledamöter om vilkas deltagande i övrigt i en sammansättning vid avgörande bestäms särskilt.

7 §

Ett rättskipningsärende som är av vidsträckt eller principiell betydelse kan i dess helhet eller till vissa delar hänskjutas till plenum eller fulltaligt avdelningssammanträde.

Beslut om att hänskjuta ett rättskipningsärende till plenum fattas av presidenten och beslut om att hänskjuta ett ärende till fulltaligt avdelningssammanträde fattas av avdelningens ordförande.

8 §

Lagstiftningsinitiativ som avses i 4 § 2 mom. behandlas i plenum.

Andra ärenden som avses i 3 och 4 § och andra administrativa ärenden behandlas i plenum eller kanslisammanträde enligt vad som föreskrivs i arbetsordningen.

Presidenten avgör sådana ärenden som avses i 3 och 4 § och andra administrativa ärenden om vilka det inte har föreskrivits eller i arbetsordningen bestämts att de skall avgöras i plenum, vid kanslisammanträde eller i annan ordning.

9 §

Vid högsta förvaltningsdomstolens sammanträden avgörs ärendena på föredragning.

3 kap.

Ledamöter

10 §

Högsta förvaltningsdomstolen består utöver presidenten av minst 15 förvaltningsråd såsom övriga ledamöter. Bestämmelser om utnämning av presidenten och ledamöterna vid högsta förvaltningsdomstolen samt om behörighetsvillkoren för dem finns i lagen om utnämning av domare (205/2000).

Vid högsta förvaltningsdomstolen kan i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om utnämning av domare finnas ledamöter som utnämnts för viss tid.

11 §

I behandlingen av ärenden i högsta förvaltningsdomstolen deltar förutom lagfarna ledamöter två sakkunnigledamöter, enligt vad som bestäms i lagen om högsta förvaltningsdomstolens sakkunnigledamöter (/).

Bestämmelser om behörighetsvillkoren för sakkunnigledamöterna finns i den lag som nämns i 1 mom.

En sakkunnigledamot har rätt att kvarstå i sitt uppdrag enligt vad som i 103 § i grundlagen bestäms om rätt att kvarstå i tjänst.

12 §

Presidenten leder högsta förvaltningsdomstolens verksamhet och svarar för dess resultat.

Vid förhinder för presidenten sköts hans eller hennes uppgifter av presidentens ställföreträdare, som plenum utser för högst tre år åt gången. Om även ställföreträdaren har förhinder, sköts presidentens uppgifter av den till tjänsteåren äldsta ledamot som är i tjänst.

13 §

I högsta förvaltningsdomstolens plenum deltar presidenten och de ledamöter som är i tjänst.

I avgörandet av ett ärende som hänskjutits till fulltaligt avdelningssammanträde deltar de ledamöter som är i tjänst och som var förordnade till ledamöter i avdelningen när ärendet hänskjöts till avgörande i fulltaligt avdelningssammanträde. Om det i en på detta sätt bestämd sammansättning vid avgörande finns färre än sju ledamöter, skall ärendet hänskjutas till plenum.

4 kap.

Föredragande och annan personal

14 §

Föredragande vid högsta förvaltningsdomstolen är kanslichefen, referendarieråden samt äldre förvaltningssekreterarna och förvaltningssekreterarna.

Föredragandena utnämns av högsta förvaltningsdomstolen. För föredragandena gäller i fråga om behörighetsvillkor, utnämningsskäl

och utnämning för viss tid vad som föreskrivs om domare i lagen om utnämning av domare.

Bestämmelser om övriga tjänster och tjänstemän vid högsta förvaltningsdomstolen finns i arbetsordningen.

15 §

Vad som i 103 § i grundlagen föreskrivs om domares rätt att kvarstå i tjänst och om domartjänster gäller även föredragandena vid högsta förvaltningsdomstolen och tjänsterna som föredragande.

5 kap.

Temporära arrangemang som gäller anställningsförhållanden

16 §

Presidenten kan vara tjänstledig högst en månad om året. Beslut om beviljande av tjänstledighet för längre tid fattas i plenum.

Förvaltningsråden beviljas tjänstledighet av högsta förvaltningsdomstolen. Beslut om detta fattas i plenum, om inte annat föreskrivs i arbetsordningen.

17 §

I fråga om beviljande av tjänstledighet för kanslichefen och andra föredragande samt andra tjänstemän föreskrivs i arbetsordningen.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

18 §

Föredragandena vid högsta förvaltningsdomstolen åtalas för tjänstebrott i Helsingfors hovrätt.

19 §

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer sin egen arbetsordning. I arbetsordningen ges närmare bestämmelser om handläggningen och avgörandet av ärenden i högsta förvaltningsdomstolen och om arbetet i övrigt. I arbetsordningen

kan högsta förvaltningsdomstolen befria de ledamöter som avses i 10 § 2 mom. från att behandla ärenden som avses i 3 § 2 och 3 punkten samt andra ekonomiska och administrativa frågor som gäller högsta förvaltningsdomstolen.

Högsta förvaltningsdomstolens arbetsordning publiceras i Finlands författningssamling.

20 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 22 juli 1918 om Högsta förvaltningsdomstolen (74/1918) jämte ändringar med undantag för 16 c §.

Lag

om högsta förvaltningsdomstolens sakkunnigledamöter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

När högsta förvaltningsdomstolen behandlar ärenden som avses i vattenlagen (264/1961), miljöskyddslagen (86/2000) och lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004) deltar två miljösakkunnigråd i behandlingen. Miljösakkunnigråden deltar även i behandlingen av motsvarande miljö- och vattenärenden som gäller landskapet Åland.

I behandlingen av ärenden som gäller patent, nyttighetsmodellrätt eller kretsmönster för integrerade kretsar deltar två överingenjörsråd.

2 §

Behörighetsvillkor för högsta förvaltningsdomstolens miljö- och vattenärenden är lämplig högre högskoleexamen inom det tekniska eller naturvetenskapliga området. Dessutom skall miljö- och vattenärenden vara förtrogna med uppgifter inom området för den lagstiftning som skall tillämpas.

Behörighetsvillkor för högsta förvaltningsdomstolens överingenjörsråd är lämplig högre

högskoleexamen inom det tekniska området. Dessutom skall överingenjörsråden vara förtrogna med patentärenden.

Miljö- och vattenärenden och överingenjörsråden utnämns av republikens president för fyra år i sänder.

3 §

Behörighetsvillkor i fråga om språkkunskaper för den som utnämns till miljö- och vattenärenden och överingenjörsråd är goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska samt nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.

4 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs 9 § i lagen av den 26 juni 1992 om behandling av besvärärenden vid patent- och registerstyrelsen (576/1992), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lag 1211/2003.

Helsingfors den 1 december 2006
